

Megújul, kibővíti a művelődési ház

Decemberre kész a terv

Körülbelül egy év áll rendelkezésre annak a projektnek a megvalósításához, melynek végrehajtásához a PHARE 2002-2003 „Integrált helyi fejlesztési akciók ösztönzése” című programja keretében 4 millió 365 ezer 532 eurót nyert Szarvas Város Önkormányzata. A nyertes pályázat a Vajda Péter Művelődési Központ kibővítésére, átalakítására is jelentős összeget kapott. A képviselő-testület Gazdasági és Közbeszerzési Bizottsága a múlt héten kihelyezett ülést tartott, hogy megbeszélést folytasson a kiviteli tervek elkészítését december 20-ikára vállaló Novák és Társa Építésziroda munkatársaival.

A „Szarvas városközpontjának integrált rehabilitációja a foglalkoztatás javítása érdekében” címen beadott pályázat két komponense nyert – ismertetette az előzményeket Kiszely Mihály a bizottság elnöke. A projekt keretében megvalósul a városközpontjában elhelyezkedő, de nagyon rossz állapotban lévő, 40 éve épült Vajda Péter Művelődési Központ és Turul Mozi épületgyűjtés és környezetének, továbbá a hozzá tartozó Kossuth térnek a teljes rehabilitációja.

Csasztyán András a művelődési központ igazgatója elmondta, a beruházással a ház képes lesz megfelelni a XXI. századi elvárásoknak. A közösségi programok kiegészülhetnek a felnőttekkel, melyre az itt élőket regóta megszületett az igény. Már a pályázathoz benyújtott építési engedéllyel rendelkező terven is konkrét csellal létrehozandó közösségi terek szerepelnek. A város adott támogatásait figyelembe véve mód nyílik majd gazdaképzésre, átképzésre, turisztikai ismeretek elsajátítására, ami magában foglalja a nyelvi képzést, számítógépes- és gasztronómiai ismeretek megszerzését, lehetőségek lesznek különféle kézműves tevékenységek, néprajzi ismeretek elsajátítására.

A jelenleg mintegy 1200 négyzetméter hasznos alapterületű művelődési ház még közel 1300 négyzetméterrel bővíti. Átépitik a bejáratot és az épület grund felőli oldalához, annak teljes hosszában csatlakozik egy háromszintes, új épületrész, melynek külseje összhangban lesz a művelődési központ fúttá felőli részével. A ház pincéjében két kisebb és egy nagyobb szobát alakítanak ki. A földszinten a bejárat mellett lesz két iroda, az új részben főző stúdió, szociális-munkás-oktató terem, a környezeti nevelést szolgáló terem, kisgazdálkodók oktatására szolgáló terem, többcélú előadó-, oktató terem. A meglévő földszinti előcsarnokot és mosdókat felújítják, a színházterem székét kicserélik, a mozi digitális hangrendszerrel kap és tartalmazza a pályázat a színpad felújítását és a színpadtechnika teljes cseréjét. Az emeleten a régi irodákat kézműves műhelyre alakítják át, a bejárat fölött a videó-tár és digitális stúdió helyezkedik el, ezen a szinten lesz a számítógépes terem nyelvi laborral, a népi játékok oktatására szolgáló terem és helyet kapnak eszközraktár helyiségek is. A tetőtérben újabb kézműves műhelyket találunk majd, egy 110 négyzetméter alapterületű oktatótermet valamint a kazánházat. Mindhárom szinten lesznek korszerű mosdók, két szinten zuhanyzók is. Azt is megtudtuk

Csasztyán András a művelődési központ igazgatója elmondta, a beruházással a ház képes lesz megfelelni a XXI. századi elvárásoknak. A közösségi programok kiegészülhetnek a felnőttekkel, melyre az itt élőket regóta megszületett az igény. Már a pályázathoz benyújtott építési engedéllyel rendelkező terven is konkrét csellal létrehozandó közösségi terek szerepelnek. A város adott támogatásait figyelembe véve mód nyílik majd gazdaképzésre, átképzésre, turisztikai ismeretek elsajátítására, ami magában foglalja a nyelvi képzést, számítógépes- és gasztronómiai ismeretek megszerzését, lehetőségek lesznek különféle kézműves tevékenységek, néprajzi ismeretek elsajátítására.

A jelenleg mintegy 1200 négyzetméter hasznos alapterületű művelődési ház még közel 1300 négyzetméterrel bővíti. Átépitik a bejáratot és az épület grund felőli oldalához, annak teljes hosszában csatlakozik egy háromszintes, új épületrész, melynek külseje összhangban lesz a művelődési központ fúttá felőli részével. A ház pincéjében két kisebb és egy nagyobb szobát alakítanak ki. A földszinten a bejárat mellett lesz két iroda, az új részben főző stúdió, szociális-munkás-oktató terem, a környezeti nevelést szolgáló terem, kisgazdálkodók oktatására szolgáló terem, többcélú előadó-, oktató terem. A meglévő földszinti előcsarnokot és mosdókat felújítják, a színházterem székét kicserélik, a mozi digitális hangrendszerrel kap és tartalmazza a pályázat a színpad felújítását és a színpadtechnika teljes cseréjét. Az emeleten a régi irodákat kézműves műhelyre alakítják át, a bejárat fölött a videó-tár és digitális stúdió helyezkedik el, ezen a szinten lesz a számítógépes terem nyelvi laborral, a népi játékok oktatására szolgáló terem és helyet kapnak eszközraktár helyiségek is. A tetőtérben újabb kézműves műhelyket találunk majd, egy 110 négyzetméter alapterületű oktatótermet valamint a kazánházat. Mindhárom szinten lesznek korszerű mosdók, két szinten zuhanyzók is. Azt is megtudtuk

Mihalczné Kovács Mária jegyző az ülésen szintén résztvevő Konrád Zoltánhoz, a közbeszerzési eljárás lebonyolításában közreműködő PIIIDA konzorcium képviselőjéhez intézte kérdését: Mikor indulhat a közbeszerzési eljárás? A válasz szerint a közbeszerzési eljárást a konkrét kiviteli tervek alapján meg lehet indítani, a folyamatot a tervező és az önkormányzat megfelelő adat-szolgáltatása, az időben történő önkormányzati jóváhagyások gyorsíthatják, csúszasokat a tervtől eltérő változtatások okozhatnak. **K.Zs.**

Tip-Top Ház Kossuth tér 2.
Hőtaposók érkeztek!
Komfort és győgyapucok 1.900 Ft-tól
Női hosszúszerű csizmak akciós áron 12.900 Ft-ért
Divatcsizmak több színben 12.500 Ft-tól
Férfi bőrcipők 6.900 Ft-tól
Női egyedi divattáskák érkeztek nagy választékban!

Tallózás a régi szarvasi újságokban

Orosz Iván 1967-ben, Kiszely György rajza

Orosz Iván

BABIN-VECSER II. rész

És mivel hogy valamikor az Erdemes Tanács fizetést nem kapott, viszont a munka mindig több és több lett, egész napon át bent kellett foglalkozkodni a különböző ügyekkel és számadásokkal. Mivel a délben hazament előlőjárók nagyon nehezen jöttek vissza a délutáni teendők elvégzésére, úgy határoztak, hogy a kitarás erősítése céljából gazdaszonty fogadnak, aki ebédet főz majd nekik.

Gazdaságosan, biztonságosan

Szakértők szerint a hazai gázberendezések 30-40 százaléka elavult. Az elhanyagolt vagy hibás készülékek életveszélyt vagy egészségkárosodást okozhatnak.

Előzmény: Gazdaságosan, biztonságosan I. rész: A gáz mint veszélyforrás. Szarvas és Vidéke Hetilap 45. szám

A gázkészülék működése során levő gázok

A tökéletes égésnek oka lehet a készülék elégtelen légtelátása is. Egy köbméter földgáz elégetéséhez 10 köbméter levegőre van szükség, amit a kéményes készülék a helyiségből „szív el”. Egy átlagos falikazán gázfogyasztása 2-3 köbméter óránként. Ez annyit jelent, hogy egy ilyen készülék megfelelő üzemhez legalább 20-30 köbméter friss levegőnek kell bejutni a helyiségbe a szabad légteréből. (Valójában ez a szükséges mennyiség különféle okokból mindig több, inkább 50-60 köbméter.)

Ha ez a légmennyiség bejutni nem tud, akkor a készülékben az égés tökéletlenné válik: koromképződéshez, a keletkező szén-monoxid megnövekedéséhez, végső soron gázszagtalan üzemhez és balesetveszélyhez vezet. Ha tökéletesen égés lejött tapasztaljuk kellemetlen „körülneznit”, hogy ennek az égési levegőnek a bejutása megoldott-e. Számos esetben tapasztaljuk, hogy a gázkészülék szabadba vezető ajtó kinyitása kor szintje „fellelegzik”, a láng megváltozik. Ekkor biztos, hogy zárva tartott ajtó és ablakok esetében nem megoldott a szükséges égési levegő bejutása.

Tip-Top Ház Kossuth tér 2.
Hőtaposók érkeztek!
Komfort és győgyapucok 1.900 Ft-tól
Női hosszúszerű csizmak akciós áron 12.900 Ft-ért
Divatcsizmak több színben 12.500 Ft-tól
Férfi bőrcipők 6.900 Ft-tól
Női egyedi divattáskák érkeztek nagy választékban!

Orosz Iván költő, lapszerkesztő a múlt század húszas éveinek végétől 1945-ig meghatározó szerepet töltött be Szarvas kulturális életében, 1974. november 14-én hunyt el. Porai Bükkszentkeresztben nyugszának, hol életének utolsó két év-tizedét töltötte. Halálának harmincadik évfordulóján e remekbefejelet elbeszélésével emlékezünk meg róla.

Igy is cselekedtek. A gazdaságból mindig jutott a tanácssterem számára egy-két birka, hizó, szárnyas, így hát nem éheztek bírák úraink a sok bokros teendőik és munkájuk között. Legtöbbször a munka beléhajolt az estébe is, ilyenkor azután az ügyes gazdaszonty vacsorát is készített az érdemes előlőjáróknak, amire azután szívesen behívták a város többi vezetőit, és bizony nemegyszer előfordult, hogy a „kitartásnak” nevezett étkezésen más vendégeket is szívesen láttak, sőt nemegyszer a cigánybanda is átjött a Barány vendéglőből! Hogy nótáival jókedvre derítse a munkában annyit fáradt és kimerült előlőjárókat. Az elszámolások alkalmával azonban előfordult, hogy a napi borfogasztást jóval túlhaladta a hirtelen összefutott szükséglete. Ilyenkor azután borbíró uram – ki a számvevőnek volt érdeműs elődje – pár hektoliter tinte elszámolásával billentette helyre a mutatkozó különbözetet. Nem is lett volna semmi baj, ha egy szép napon pecsétes iratot nem hoz az uraság küldönce, amely pedig szólt a következőképpen:

„Az 1836-ik Esztendő Sz. György hava 6-ik napján tartott Úri Szék Jegyző Könyvéből.

Végeztett:

A Város-házánál divatozó kitarásra nézve a felolvasott küldöttégi Jelentésben bővebben kifejtett okoknál fogva javasolt általános Eltörles a kívánt Cél el érése tekintetéből leg sikeresebbnek találtatván az a következő módosítások mellett el is fogadtatik.

1-ször. A kérdéses kitarásnak végként megszüntetése a folyó Esztendő november 1-ső napján vévén kezdetét, azon túl a Város-házán semmi féle kitarásnak helye nem leszen, minek következtében

2-ször. Minden az eddig gyakorolt kitarási Élelembeliek, Itatok, Sertvések, Apró marhák és Szarvas-marhán kívül össze irat-tatván el adassanak és a bé kerülő Pénz a Házi Pénztárba be fizetlesen.

3-ször. A malmok részint kész-pénz, részint gabonában pótolandó hasznobéért ki adtatván, abból bé kerülő Pénz a Házi Pénztárba a Gabona pedig a Gazdának a gondviselésé alá adtat-tasson, a Malombíró-hivatal ezennel megszüntetvén.

4-ször. A Város határán kívül a Vármegye vagy Város dolgában járadó Esküttek napi díj fejében 1 váltó forint szabattatván ki, a Határban díj nélkül szolgálatra köteleztettek. Végére

5-ször. Tekintvén oda, hogy az ekként eltörölt kitarás által nem tekelly Jótékonyágtól esik el az Előjáróság, mind ennek tehát némülegi ki póllás, mint pedig az eléggé terhes szolgálathoz mérsékelt tekintetnél fogva igazságosnak látszott el határozni, mi szerént a folyó Esztendő November Első Napjától kezdve a Bírák fizetéseikre nézve, jelesen a Bíronak 200, Törvénybíronak 100, Perceptornak 200, Gazdának 100, az Eskütteknek 50, Hadnagyoknak 40, Kis Bíráknak, Tizedeseknek 30-30 forintok járuljanak, a többi Conventionátusokra nézve részint az eddig, vagy ezentül körülményeikhez képest alak szerint meg állapítandó Bér szolgálván sinör-mértékül.”

Igy hát, hogy a „kitartás” elmaradt, és évi fizetést állapított meg az úriszék az előlőjáróknak, elcsendesedett a városháza is, és csak háromévenként lett zajos újra, amikor a lelépő, és megválasztott előlőjáróság együttes búcsú és beiktató vacsorát tartott. A mindmáig megismertető és mindig hangulatosan lefolyó közvacsorának a „babin-vecsér” nevet adták, amelyeken a névhez jelképesen a lelépő előlőjárók asszisztáltak az új előlőjárók bevezetésénél.

A kitarás megszűnése után az összetartást mindig ápóli akaró előlőjárók minden évben a jegyzőkkel és irnokokkal Péter és Pál napján kirándultak a község bikazugi gazdaságába „szénaszűrtre”. Vendégül látták ezeken a hangulatos kirándulásokon a főszo-gabíroság, a járásbíroság, az adóhivatal, a posta és a vasút tisztviselőit is. A csodálatos véletlen minden egyes alkalommal közrejtett, mivel előző nap rendszeren eltörött a lába a község gazdaságában valamelyik jó húsu üszőnek, vagy tehénnek, és így azt kénytelenek voltak bográcsban elkészítve az összegyűltéknek felszolgálni. Estefelére a város fiatalága is kijött, és a társaság az Anna-liget egy szép tisztására vonult be, ahol azután Purcsi Antal neves cigányprimás Angliát is többször megjárt bandájával húzta a talpalávaló nótákat kora virradatig.

A városháza legutóljára 1900 év őszén rendezett vacsorát az előlőjáróság „borkóstoló vacsora” címen, hogy a „polgártársak közül minél többen megízlelhessék a községi szőlőskert nedűjét”. A vacsora meghívóján kérték a polgártársakat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

Az akkori idők krónikása a jól sikerült borkóstoló vacsoráról a következőket jegyezte fel:

„A község háza tanácssteremében volt lerítve. A papiros lerítvel bevont hivatalos asztalok görnyedeztek a szokatlan teher alatt. Ahol eddig csak ártatlan tinta hagyott nyomot, ott most vörösbor folyt, s a paprikás ott maradt folynak a diurnisták még sokáig fogtak kejelegni. Egy egész üsző lett a kihézzett gyomrok martaléka. Két óriás üstben főtt a város háza komor falai közt hadnagy úr (nem leutnant?) Kugyela felügyelete és szakértő dtrigálása mellett a magyaros paprikás, lévén olyan hallatlan erős, hogy némelyeknél a könny pataként omlott a szemekből. S erre csúszott is a jó borocska. Zvarinyi⁶ tiszteletes főszónoklata után még több hangzott el. A szegény cigánynak könyökig elkopott a keze, ammi bifelejtőt húzott.

Hja, hiába, így van az, ha a falu mulat.” Mindezek már mind elmúltak. A folyton nagyobbodó város sokasodó lakossága mindjobban rétegekre bomlott szét; a személyes kicsinykedések, a másikat lenézni akaró felfelé törekvések, a sokszor megnehezült idők, háborúk megtörték ezt a régi romantikát. Elmúltak a babin-vecserek, vége van már régen a város háza divatozott kitarásnak, a szénaszűretek is már csak pár nagymama édes emlékei között húzódnak meg. A rohanó idő megöli az emléket is.

Mert ma már mind ritkábban mulat a falu. Közzéteszi, a bevezetőt és a jegyzeteket írta:

dr. Molitorisz Pál

¹ Jelenleg a szakrendelő intézet székháza.

² Adószelő

³ Szegődményesek

⁴ Napidijások

⁵ Hadnagy németül, utalás a K.u.K. hadseregben használatos elnevezésre.

⁶ Zvarinyi János (1851-1913), az Újtemplom első lelkesítője volt.